

REVISIONSNÄMNDENS UTVÄRDERINGSBERÄTTELSE 2023

1. Revisionsnämnden sammansättning och verksamhet

Larsmo kommuns revisionsnämnd består av fem ordinarie ledamöter som var och en har en personlig ersättare. Kommunfullmäktige har utsett revisionsnämnder för mandatperioden för 8/2021 - 5/2025. Revisionsnämndens ledamöter och ersättare under verksamhetsåret:

8/2021 – 5/2025:

Ledamot	Ersättare
Sten Bobacka, ordförande	Heidi Edén
Pernilla Löfs-Grankulla, viceordförande	Markus Svenlin
Katarina Barkar	Joakim Svenfelt
Andreas Peltola	Johnny Blomqvist
Barbro Bång	Marianne Rahja

Den lagstadgade revisionen har utförts av KPMG Oy Ab med ansvarig OFGR-revisor Martin Slotte. Kanslissekreterare Maria Peltomaa har fungerat som nämndens sekreterare.

I kommunallagens 121 § stadgas följande gällande revisionsnämndens uppgifter:

"Fullmäktige tillsätter en revisionsnämnd för organiseringen av granskningen av förvaltningen och ekonomin samt utvärderingen. Nämndens ordförande och vice ordförande ska vara fullmäktigeledamöter.

Revisionsnämnden ska bereda de ärenden som gäller granskningen av förvaltningen och ekonomin och som fullmäktige ska fatta beslut om, bedöma huruvida de mål för verksamheten och ekonomin som fullmäktige satt upp har nåtts i kommunen och kommunkoncernen och huruvida verksamheten är ordnad på ett resultatrikt och ändamålsenligt sätt, bedöma hur balanseringen av ekonomin utfallit under räkenskapsperioden samt den gällande ekonomiplanens tillräcklighet, om kommunens balansräkning visar underskott som saknar täckning, se till att granskningen av kommunen och dess dottersammanslutningar samordnas, övervaka att skyldigheten enligt 84 § att redogöra för bindningar iakttas och tillkännage redogörelserna för fullmäktige, för kommunstyrelsen bereda ett förslag till bestämmelser om nämndens uppgifter i förvaltningsstadgan samt till budget för utvärderingen och granskningen.

Kommunstyrelsen kan avvika från revisionsnämndens förslag till bestämmelser i förvaltningsstadgan och till budget av en grundad anledning som gäller samordningen av kommunens förvaltningsstadga och budgetförslag.

Revisionsnämnden gör upp en utvärderingsplan och lämnar för varje år fullmäktige en utvärderingsberättelse som innehåller resultaten av utvärderingen. Fullmäktige behandlar utvärderingsberättelsen i samband med bokslutet. Nämnden kan även ge fullmäktige andra sådana utredningar om resultaten av utvärderingen som den anser vara behövliga.

Kommunstyrelsen ger fullmäktige ett utlåtande om de åtgärder som utvärderingsberättelsen föranleder."

Revisionsnämnden har tagit del av bland annat följande handlingar:

- förvaltningsorganens protokoll
- budget och ekonomiplan för åren 2023-2025
- personalrapport 2023
- den omfattande välfärdsberättelsen 2021-2025
- av kommunstyrelsen undertecknat bokslut för år 2023
- den sammanfattande slutrapporten från revisionen 2023, balansanalysen och revisionsberättelsen undertecknad av OFGR Martin Slotte.

Nämnden har arbetat enligt ett fastställt arbetsprogram och har sammanträtt 8 gånger under verksamhetsåret 2023. Tyngdpunkten enligt den fastställda utvärderingsplanen har detta år varit lagd på planläggning och koncerntjänster. Nämnden har under året bekantat sig med verksamheten och hört tjänstemännen.

Enligt kommunallagen § 84 ansvarar revisionsnämnden för kommunens bindningsregister. Redogörelsen för bindningarna ska lämnas till revisionsnämnden som övervakar att skyldigheten iakttas och tillkännager redogörelserna för kommunfullmäktige. Revisionsnämnden kan vid behov uppmana den som är skyldig att lämna en redogörelse att lämna en ny redogörelse eller komplettera sin redogörelse. Under året har nämnden granskat de förtroendevaldas och tjänstemännens bindningar och uppdaterat bindningsregistret.

Kommunfullmäktige har den 14.11.2022 godkänt budgeten för år 2023 och ekonomiplanen för åren 2023-2025. I budgeten ingår målen för verksamheten och ekonomin. Revisionsnämndens bedömning av hur de av fullmäktige fastställda målen har uppnåtts baserar sig på bokslutet för år 2023, de kommunala förvaltningsorganens protokoll och diskussioner med representanter för organen.

2. Utvärdering av vidtagna åtgärder med anledning av tidigare utvärderingsberättelser

Enligt kommunallagen § 121: "Kommunstyrelsen ger fullmäktige ett utlåtande om de åtgärder som utvärderingsberättelsen föranleder."

I revisionsnämndens utvärderingsberättelse för år 2022 noterades, att de strategiska målsättningarna i budgeten till största delen uppnåtts och att nämnderna till stora delar uppfyllt de verksamhetsmässiga målsättningarna. Revisionsnämnden konstaterade att Larsmo kommun ännu en gång uppvisar ett bra ekonomiskt resultat år 2022.

Revisionsnämnden konstaterade, att trots att coronapandemin ebbat ut så har den satt sina spår på kommunens verksamhet även under 2022. Sviterna av pandemin yttrar sig t.ex. genom personalens ökade sjukfrånvaro. Nämnden ser positivt på alla typer av satsningar som görs för att öka välmåendet inom organisationen och bland kommuninvånarna. Nämnden noterar särskilt kommunens satsningar på barn- och ungdomshälsan och uppmuntrar även till fortsatta åtgärder i syfte att upprätthålla och förbättra invånarnas välbefinnande.

Revisionsnämnden noterade, att kostnaderna för företagshälsovården märkbart ökat under 2022. Nämnden ser positivt på kommunens satsningar på personalens välmående genom vilka man kan minska på frånvaron och säkra personaltillgången.

Kommunstyrelsen har inte behandlat revisionsnämndens utlåtande beträffande bokslutet 2022. Kommunfullmäktige behandlade revisionsberättelsen, utvärderingsberättelsen och bokslutet 29.5.2023 § 26.

3. Hur målen för verksamheten och ekonomin har uppnåtts

a) Strategiska mål

Vision 2030: Larsmo är en framgångsrik och trivsamt boendekommun i en välmående region

Larsmo kommuns strategiska målsättningar för åren 2019-2030

Strategiska tyngdpunktsområden

365 öar livskraft

- Välmående
- Rustade
- Välkommande

Välmående genom livet

I Larsmo är invånaren i fokus. Engagemang och ansvar är kärnan i vår verksamhet. För oss betyder engagemang att vi skapar möjligheter för kommuninvånarna att leva ett gott liv under alla livsskeden.

Småbarnspedagogiken och den grundläggande utbildningen skall fortsättningsvis finnas i alla kommundelar. Verksamheten skapas av en kunnig och motiverad personal, som tillägnar sig de nya pedagogiska rönen och omsätter dem i praktiken. Specialbehov skall beaktas bättre inom förskolan. Att sporra till höjd utbildningsnivå är viktigt för oss. Vi skapar ett mångsidigt utbud av boende för alla åldrar.

Sammanhållningen stärks via ett ökat samarbete mellan kommunen och föreningslivet. Gemensamma mötesplatser för våra kommuninvånare stärker identiteten och samhörigheten.

Natur- och kulturupplevelser bidrar till en ökad livskvalitet och främjar välmåendet. Kulturverksamheten stärker känslan för den egna identiteten.

Gott liv för alla

- Engagemang med invånaren i fokus
- Socialt, fysiskt och psykiskt välmående
- Beaktande av risker för utanförskap och missbruk
- Hållbar utveckling enligt Agenda 21 (FN:s handlingsprogram för miljö och utveckling)

Utbildning

- Sporra till utbildning "Coolt med kunskap"
- Kunnig, engagerad personal
- Snabb implementering av nya pedagogiska metoder
- Rätt undervisning på rätt plats (specialbehov beaktas)

Småbarnspedagogik

- Engagerat ledarskap
- Systematisk fortbildning och rekrytering
- Vikariebank tas i bruk

Bra boende för alla åldrar

- Olika åldergruppers behov beaktas
- Mångsidigt, ändamålsenligt och tillräckligt utbud av bostäder

Identitet och samhörighet

- Trivsamma mötes- och samlingsplatser i alla kommundelar
- Natur- och kulturupplevelser för alla
- Flerspråkigheten beaktas

Ökat samarbete med föreningslivet, tredje sektorn

- Systematisk kontakt och äkta kompanjonskap med föreningarna
- Avtalsbaserade understöd införs

Rustade för framtiden

Vi förbereder oss väl inför de förändringar som är förestående. Kommunens kontinuerligt växande befolkning kräver ansvarstagande ledarskap och kloka beslut. Vi ska bli ännu bättre på att förutse framtiden, beakta risker och utnyttja möjligheter. Innovativa lösningar förutsätter ett kreativt tänkande inom hela kommunen.

Kommunens ekonomi måste alltid vara i balans. De nationella politiska besluten är svåra att förutse. Via budgetöverskotten bygger vi en buffert för framtida investeringsbehov. Serviceproduktionens ekonomiska effektivitet ska alltid vara bättre än det nationella medelvärdet.

Samhällsplaneringen ska bygga på en helhetssyn. En ökad efterfrågan på småbarnspedagogik kräver nyinvesteringar i byggnader och rekrytering av personal. Befolkningstillväxten kräver en aktiv planläggning, bostadsproduktion och utbyggnad av infrastruktur.

I framtidens Larsmo ställer invånarna allt högre krav på livskvalitet, en stimulerande vardag och en hållbar och smidig livsstil. Larsmo har alla förutsättningar att leva upp till denna trend. Ett helhetsmässigt välmående bygger på en fortsatt utveckling av rekreationsmöjligheter och kulturutbud. Hållbarheten synliggörs i energi-, avfalls- och trafiklösningar. Digitaliseringen utvecklar den kommunala serviceproduktionen och gör livet smidigare för den enskilda invånaren.

Förändringar förutses

- Inkluderande politiskt ledarskap
- Ansvarstagande ledarskap
- Medarbetarengagemang på alla nivåer
- Regionalt samarbete

Hållbar samhällsplanering som bygger på en helhetssyn

- Kommunen har ambitiösa miljö- och klimatmål för den egna verksamheten
- Klimatförändringar beaktas vid underhåll och byggande av fastigheter och infrastruktur
- Klimatrisker beaktas i planläggningen
- Förnybara energikällor utnyttjas bättre
- Alla fastigheter utnyttjas effektivare
- Hållbart resursutnyttjande (enligt indikatorer)
- Befästa befintliga byastrukturer

Hållbara energi-, avfalls- och trafiklösningar

- Alla kommunägda fastigheter uppvärms med förnybar energi 2025
- Minskning av den diffusa belastningen på vattendrag, anslutningsgrad till avloppsverk 85 % av bostadsbeståndet
- Möjliggöra bättre användning av kollektivtrafik
- Kommunägda bilar klimatsmarta 2025
- Laddningsstationer och bioenergi källor tillgängliga i kommunen

Livskvalitet och välbefinnande

- Uppmuntra till miljövänliga val och hållbar livsstil
- Fortsatt satsning på rekreativmöjligheter i Larsmo idrottspark och i kommundelarna
- Utveckla och synliggöra rekreativ- och kulturaktiviteter
- En välfungerande omsorg som tar i beaktande äldres och funktionshindrades behov och egen förmåga
- Ett välfungerande sektoröverskridande samarbete med Österbottens välfärdsområde inom elevvård och förebyggande arbete för alla åldersgrupper

Ekonomi i balans

- Verksamhetskostnader per invånare under landets medeltal
- Skuldbördan per invånare överskrider inte landets medeltal
- Inkomstskattesatsen ska underskrida landets medeltal
- Intern finansiering används för investeringar
- Inga kriskommunkriterier uppfylls

Befolkningstillväxt

- Kommunen växer med ca 60 personer per år
- Aktiv planläggning och utbyggnad av infrastruktur som tryggar tillgången på tomter i alla kommundelar
- Trafiksäkerheten tryggas genom satsning i lätta trafikleder

Effektiv serviceproduktion

- Nya digitala servicelösningar
- Optimal servicestruktur och välfungerande digitala plattformar
- Innovativa, kreativa lösningar inom alla sektorer

Näringsliv och sysselsättning

- Sysselsättningsgraden är bland de 10 bästa i landet
- Tillgång på industritomter tryggas
- Flexibla utrymmeslösningar erbjuds
- Aktivt deltagande i regionalt samarbete för nyetableringar och rekrytering av arbetskraft

Strategiska investeringar

- Ny enhet för småbarnspedagogik
- Lätta trafikleder
- Satsning på förnybara energikällor vid fastigheterna
- Utbyggnad av avloppsnätet till fastigheterna för att nå klimatmålen

Välkommen till Larsmo

Larsmo ska ännu bättre ta vara på de attraktionsfaktorer som väcker positiva associationer hos våra invånare och i omvärlden. Vi ska satsa mer på marknadsföring och kommunikation. Då stärks kommunens regionala attraktionskraft och inflyttningen till Larsmo ökar.

Inflyttningen möter det ökade behovet av arbetskraft, vilket möjliggör en fortsatt ekonomisk tillväxt och stabilitet.

Då vi satsar på ökad inflyttning, ska vi samtidigt stärka vårt integrationskunnande. Serviceproduktionen skall bättre beakta de nya mångsidiga behoven.

Attraktionsfaktorer

- Natur och skärgårdsmiljö
- Strandnära boende
- Trivsamma boendemiljöer
- Bra serviceutbud inom korta avstånd
- Servicelöfte till kommuninvånarna

Marknadsföring, kommunikation

- Bibehållen god image och positiva associationer
- Positiva berättelser som inspirerar
- Lättillgänglig information för alla

Inflyttning

- Utbudet av bostäder och tomter i balans
- Ökad arbetskraftsinvandring
- God integration

De strategiska målsättningarna i budgeten har till största del uppnåtts.

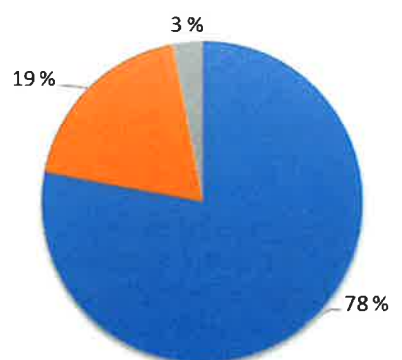
b) Verksamhetsmässiga och ekonomiska mål

Utvärdering av organens verksamhet och ekonomi

Vid genomgång av måluppfyllelsen inom olika verksamhetsområden konstateras följande:

Nämnderna har till stora delar uppfyllt de uppställda målsättningarna.

Förverkligade målsättningar 2023, %

■ Färdigt ■ Under arbete ■ Opåbörjat

Verksamhetsmålen grad av förverkligande, bokslut 2023

Centralvalnämnden

Revisionsnämnden bedömer att de verksamhetsmässiga målsättningarna uppnåddes. De ekonomiska målsättningarna uppnåddes och nettokostnaderna blev ca 10 200 € lägre än budgeterat.

Revisionsnämnden

Revisionsnämnden bedömer att de verksamhetsmässiga målsättningarna uppnåddes. De ekonomiska målsättningarna uppnåddes och nettokostnaderna blev ca 2 700 € lägre än budgeterat.

Kommunstyrelsen

Revisionsnämnden bedömer att de verksamhetsmässiga målsättningarna uppnåddes överlag.

De ekonomiska målsättningarna uppnåddes och nettokostnaderna blev ca 304 379 € lägre än budgeterat.

I summan ingår kostnaderna för kommunens ledning och allmän förvaltning, sysselsättning, landsbygds- och näringslivsutveckling, projektverksamhet, allmän intern service, fastighetsförvaltning, integration av invandrare, Köpmanholmen och miljöhälsovård.

Personalsektionen

Revisionsnämnden bedömer att de ekonomiska och de verksamhetsmässiga målsättningarna uppnåddes.

Noteras att sjukfrånvaron har sjunkit något jämfört med föregående år.

Sektionen för kost- och städservice

Revisionsnämnden bedömer att de verksamhetsmässiga målsättningarna som har uppställts uppnåddes.

Sektionen för kost- och städservices nettokostnader var ca 65 500 € lägre än budgeterat. Som helhet uppnåddes de ekonomiska målsättningarna för perioden.

Planläggningssektionen

Revisionsnämnden bedömer att de verksamhetsmässiga målsättningarna delvis uppnåddes. Många planer är under arbete. De ekonomiska målsättningarna uppnåddes och nettokostnaderna blev ca 16 800 € lägre än budgeterat.

Sektionen för välfärdstjänster

Revisionsnämnden bedömer att de verksamhetsmässiga målsättningarna delvis uppnåddes. De ekonomiska målsättningarna uppnåddes inte och nettokostnaderna blev ca 66 100 € högre än budgeterat. Nettokostnaderna för kulturverksamhet var ca 13 200 € högre än budgeterat, för fritidsverksamheten var nettokostnaderna ca 39 900 € högre än budgeterat, för Arbis ca 8 800 € högre än budgeterat och för evenemang ca 4 100 € högre än budgeterat.

Sektionen för koncernstyrning

Revisionsnämnden bedömer att de verksamhetsmässiga målsättningarna uppnåddes delvis. De ekonomiska målsättningarna uppnåddes.

Nämnden för utbildningstjänster/ Svenska skolektionen/ Finska skolektionen

Revisionsnämnden bedömer att målsättningarna för nämndens verksamhet uppnåddes delvis. De ekonomiska målsättningarna uppnåddes delvis; nettokostnaderna för småbarnspedagogiken var ca 296 800€ högre än budgeterat, inom bildningsförvaltningen blev nettokostnaderna ca 34 800 € lägre än budgeterat, för grundutbildningen var nettokostnaderna ca 101 100 € högre än budgeterat och inom andra stadiets utbildning och övrig bildning var nettokostnaderna ca 3 600 € lägre än budgeterat.

Nämnden för tekniska tjänster

Revisionsnämnden bedömer att de verksamhetsmässiga målsättningarna uppnåddes delvis. De ekonomiska målsättningarna uppnåddes delvis; nettokostnaderna för teknisk förvaltning blev ca 89 800 € lägre än budgeterat, vägar och övriga allmänna områden ca 105 800 € under budgeterat, idrottsanläggningar och fritidsområden ca 8 400 € lägre än budgeterat, fastigheter ca 171 100 € lägre än budgeterat, intern teknisk service ca 32 600 € över budget, byggnadstillsyn ca 36 400 € högre än budget, miljövården ca 10 800 € lägre än budgeterat och fastighetsinventering ca 44 200 € lägre än budget.

Investeringar

Investeringsdelen förverkligades inte till fullo och nettoutgifterna blev ca 7,66 miljoner euro, vilket innebär att investeringsbudgeten underskreds.

Övriga kommentarer:

Revisionsnämnden ser positivt på alla typer av satsningar som görs för att öka välmåendet inom organisationen och bland kommuninvånarna. Nämnden noterar särskilt kommunens satsningar på barn- och ungdomshälsan och uppmuntrar även till fortsatta åtgärder i syfte att motarbeta framtida problem samt upprätthålla och förbättra invånarnas välbefinnande.

4. Personal

På basen av uppgifterna i bokslutet och personalrapporten för 2023 noterar revisionsnämnden i korthet följande:

Personalstyrkan och dess struktur

Antalet anställda inom Larsmo kommun ökade något under 2023. Flest antal anställda finns inom utbildningssektorn och sektorn för småbarnspedagogik. 86 % av de anställda är kvinnor.

Åldersstruktur och pensioneringar

Medelåldern bland de anställda var under året 46,25 år, dvs. något lägre jämfört med föregående år (46,4 år 2022). Under året upphörde 19 anställningar, varav 6 gick i pension, 8 personer har slutat av andra orsaker och 5 har överförts till annan arbetsgivare genom överföring av rörelse. Uppskattningen är, att 3-7 av kommunens personal går i pension under de närmaste åren. Medelåldern för de som gick i pension var 59,6 år (62,5 år 2022).

Bildningsnivå och kunskap

Antalet registrerade utbildningar och kursdagar var 479 (490 år 2022). Utbildningsplanen uppdaterades.

Förmän och ledarskap

Förmänsskolningar hålls vid behov. Förmännen följer upp hur personalen mår genom medarbetarsamtal. Medarbetarsamtal har hållits. En kartläggning av arbetsklimatet genomförs årligen.

Välmående i arbetet samt frånvaro

Kostnaderna för företagshälsovård som berättigar till ersättning från FPA minskade till 157 003 € (171 202 € år 2022). Totalt 5 613 frånvarodagar på grund av sjukdom noterades 2023 (5 863 dagar 2022).

Personalkostnader

De totala lönekostnaderna inklusive pensions- och sociala kostnader samt förtroendevaldas arvoden var ca 13,5 miljoner € (12,3 milj. 2022). Principer för uppgiftsrelaterad lön och individuella tillägg tillämpas.

Övriga kommentarer:

Revisionsnämnden ser positivt på kommunens satsningar på personalens välmående genom vilka man kan minska på frånvaron och säkra personaltillgången.

5. Riskhantering, intern kontroll och koncernstyrning

Bokslutet innehåller en bra redogörelse över kommunens riskhantering. Även koncernstyrningen av kommunens dotterbolag och samkommuner följs upp på ett bra sätt av sektionen för koncernstyrning. Nämnden vill fästa uppmärksamhet på att personalrisken är betydande då organisationen är relativt liten. Rekryteringen av ny personal och de anställdas välbefinnande är en betydande riskfaktor som kan försvåra uppnåendet av de strategiska och funktionella målsättningarna för verksamheten.

6. Förverkligandet av de för kommunkoncernen uppställda målen

Rönnliden Invest Ab

Mission

Rönnliden Invest Ab är ett helägt dotterbolag till Larsmo kommun. Bolaget förverkligar kommunens strategi om ett tillräckligt utbud av utrymmen och verksamhetsmöjligheter för nyetableringar genom strategiskt delägarskap och byggande av nya företagsutrymmen eller serviceenheter.

Vision

Bolaget ska vara vinstbringande. Vinsten återinvesteras för att långsiktigt stärka företagande och sysselsättning i kommunen.

Mål

- Välskötta och ändamålsenliga företagsutrymmen.
- Välskötta och ändamålsenliga verksamhetsutrymmen för social- och hälsovårdsverksamhet.
- Erbjuda start-up företag lämpliga utrymmen.
- Utveckla Baltic-fastigheten i enlighet med den reviderade detaljplanen.
- Etablering av dagligvarubutik på den nya affärstomten på Baltic-fastigheten.
- Förverkligande av kommunens klimatmål.
- Stärka kommunens attraktionskraft inom besöksnäringen.

Målsättningarna förverkligades delvis.

Fastighets Ab Larsmo Bostäder

Mission

Fastighets Ab Larsmo Bostäder är ett helägt dotterbolag till Larsmo kommun. Bolagets förverkligar kommunens strategi om ett tillräckligt utbud av bostäder och olika boendeformer i kommunen genom att vid behov bygga nya hyresfastigheter i de olika kommundelarna. Hyresbostäderna skall vara välskötta och inomhusklimatet i lokaliteterna skall vara bra. Bostäderna skall vara attraktiva på hyresmarknaden.

Vision

Bolaget skall hålla fastigheterna attraktiva och i gott skick. Till de årliga reparationerna och underhåll används bolagets egna medel.

Mål

- Att kunna erbjuda välskötta hyresbostäder åt bostadssökande i alla kommundelar.
- Målet förverkligades.

Fastighets Ab Centrumhuset Kiinteistö Oy

Mission

Fastighets Ab Centrumhuset är ett helägt dotterbolag till Larsmo kommun. Bolaget förverkligar kommunens strategi om utvecklandet av centrumområdet genom förvaltande av fastigheten Equity.

Mål

- Ett av Larsmo kommun helägt bolag, som erbjuder ändamålsenliga utrymmen åt social- och hälsovården, kommunens biblioteksverksamhet samt näringslivet.
- Fastigheten ska förvaltas effektivt, d.v.s. vara välskött och ekonomiskt självbärande.

Målen förverkligades.

Larsmo Vatten och Avlopp Ab

Mission

Larsmo Vatten och Avlopp Ab är ett helägt dotterbolag till Larsmo Kommun. Bolaget förverkligar kommunens strategi om att invånare skall ha tillgång till bruksvatten som uppfyller social- och hälsovårdsministeriets kvalitetskrav samt ordna avledning av avloppsvatten inom kommunens verksamhetsområde. Bolaget underhåller och sköter anläggningstillgångarna på ett sådant sätt att anläggningarna uppfyller myndighetskrav.

Vision

Bolaget ska vara en självbärande verksamhet. Ledningsnäten som bolaget innehar ska vara rätt dimensionerad och underhållas så att driftsäkerheten tryggas. Den egna vattenproduktionen ska täcka hela kommunens förbrukning. Till årliga reparationer och underhåll används bolagets egna medel.

Mål

- Hushållsvatten av god kvalitet levereras till konsumenterna.
 - Kunderna får tillräcklig information om hushållsvattnets kvalitet och om störningar i verksamheten.
 - Avloppsledningsnätet byggs ut så att tillräcklig tillgång på byggnadsplatser i alla kommundelar upprätthålls.
 - Vattentjänstverket är självbärande.
 - Läckagevattenmängder samt avbrott i leveranser och funktionsstörningar följs upp.
- Målen förverkligades.

7. Utvärdering av målen för balanseringen av ekonomin

Enligt Kommunförbundets preliminära bokslutsanalys för år 2023 (publicerad 6.2.2024) uppfyller kommunernas och samkommunernas bokslutsuppgifter för år 2023 inte helt förväntningarna. Nyckeltalen i den kommunala ekonomin kan ändå betraktas som starka.

De starka nyckeltalen i kommunekonomin uppnåddes med hjälp av exceptionella engångsposter som har samband med vårdreformen. Utan dem hade kommunernas och samkommunernas ekonomi i fjol varit 1,9 miljarder euro svagare. En orsak till de exceptionella posterna är de skatteredovisningar på uppskattningsvis 1,4 miljarder euro som överförts från 2022 till 2023, dvs. den så kallade skatteeftersläpningen i social- och hälsovårdsreformen. Resultaten överskuggas med andra ord av att kommunekonomin utan betydande hjälp av de exceptionella posterna skulle ha uppvisat ett stort underskott.

Kommunernas kassaflöden förändrades markant år 2023 när organiseringsansvaret för social- och hälsovården samt räddningsväsendet överfördes till välfärdsområdena. I och med överföringen överfördes också motsvarande nettokostnader, skatteinkomster och investeringsansvar samt en del av lånestocken.

Till följd av vårdreformen minskade kommunernas verksamhetsutgifter med uppskattningsvis 50–60 procent, medan förändringen i skatteinkomsterna var mindre på grund av skatteeftersläpningarna.

Den ansträngda situationen på finansmarknaden återspeglades i kommunsektorns räntekostnader som ökade med cirka 150 miljoner euro. De genomsnittliga räntekostnaderna i kommunernas lånestock steg dock avsevärt mindre än marknadsräntan.

De ekonomiska konsekvenserna av vårdreformen klarnar först så småningom, men bokslutsprognoserna visar att skillnaderna mellan kommunerna fortsatte att öka i fjol.

Larsmo kommuns ekonomi är fortsättningsvis stabil. Både i den ursprungliga budgeten för år 2023 och i de budgetändringar som gjordes under året räknade man med ett underskott. Resultatet blev ett överskott på 11 467 euro. De tidigare överskotten i balansräkningen uppgår till 19,6 miljoner euro.

Den totala skatteinkomsten uppgick till 10 293 577 euro, vilket överskred den ändrade budgeten med 88 577 euro. Skatteinkomsterna året innan var 19 665 207 euro. Det är skäl att notera att uppgifterna gällande skatterna inte är jämförbara på grund av välfärdsområdesreformen. Statsandelarna i resultaträkningen uppgår till sammanlagt 9 918 570 euro (året innan 16 502 154 euro).

Verksamhetens intäkter uppgick totalt till 3 019 747 euro, vilket är en minskning jämfört med år 2022 (3 973 794 euro).

Verksamhetens kostnader minskade från 37 895 256 euro till 21 248 509 euro. Den största förändringen bland kostnaderna är minskade köptjänster på grund överföringen av ansvaret för och finansieringen av social- och hälsovårdstjänster samt räddningsväsendet till välfärdsområdet. Personalkostnaderna ökade delvis på grund av mera personal jämfört med tidigare men också på grund av avtalsenliga löneförhöjningar.

Lånen från finansieringsinstitut och försäkringsanstalter uppgick vid slutet av år 2022 till 22 500 000 euro. Ett år senare vid utgången av år 2023 var lånen totalt 31 200 000 euro. Alla lån är kortfristiga, vilket innebär att de skall förnyas eller betalas tillbaka inom ett år räknat från bokslutstidpunkten 31.12.2023. Räntekostnaderna var 903 530 euro jämfört med 46 606 euro år 2022.

Revisionsnämnden ser med en viss oro på framtiden trots att man kan godta resultatet för år 2023.

Tyngdpunkten i kommunens verksamhet ligger numera på fostran och utbildning.

8. Systemet för utvärdering

Enligt kommunallagens § 110 skall kommunfullmäktige i budgeten fatta beslut om de centrala målen för verksamheten och ekonomin. Därför skall ur bokslutet klart framgå, vilka dessa centrala mål är. För alla de i budgeten uttryckta övriga målsättningar för de enskilda verksamheterna bör målluppfyllelsen eller graden av målluppfyllelse redovisas i bokslutet.

Nämnden konstaterar, att presentationen och exaktheten i rapporteringen av målluppfyllelsen har uppnått överskådlig nivå och målluppfyllelsen kan avläsas. Bokslutet kan utgöra grund för utvärdering på revisionsnämnds- och kommunfullmäktigenivå.

9. Sammanfattning

Sammanfattningsvis kan konstateras, att kommunens ekonomi är stabil och att verksamheten har skötts på vederbörligt sätt. Revisionsnämnden ger ett gott betyg åt de redovisningsskyldiga. Vid fullföljandet av vår lagstadgade uppgift har vi inte funnit orsak till andra slutsatser än de som presenteras i denna utvärderingsberättelse, i styrelsens verksamhetsberättelse och i revisorns rapport samt i revisionsberättelsen.

Larsmo den 21 maj 2024

Sten Bobacka, ordf.

Katarina Barkar

Barbro Bång

Andreas Peltola

Pernilla Löfs-Grankulla